

РЕШЕНИЕ

№ 28018

гр. София, 20.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав,
в публично заседание на 28.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **8374** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.
Образувано е по жалба на Е. Ц. Й., ЕГН [ЕГН] от [населено място], чрез адв.Т. , съдебен адрес – [населено място], бул. „А. С. № № 40, ет.4, АД „Николаев и партньори“ срещу Решение № К.-11/27.06.2024г. на Директора на ТП на НОИ- П., с което е отхвърлена жалбата й срещу Разпореждане №РВ-3-13-01555212/15.03.2024г. , издадено от ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ П..

В жалбата се излагат аргументи, че оспореното решение е незаконосъобразно, издадено в нарушение на административнопроизводствените правила, като административният орган е нарушил разпоредбата на чл. 35 АПК, задължаваща го да издаде ИАА след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на жалбоподателя, който е направил такива в насока, че не е нарушил режима по болничните листове, тъй като е предприел пътуване в чужбина, за по – ефикасно лечение. Твърди се, че ИАА е издаден и в нарушение на материалния закон, на чл. 46, ал.1, т.2 от КСО, тъй като не е налице нарушение на режима, определен от здравните органи, тъй като са предприети пътувания единствено с цел адекватно лечение. Моли съдът да отмени обжалвания административен акт.

В съдебно заседание жалбоподателят -Е. Ц. Й., редовно и своевременно призована, не се явява, представлява се от адв. Т., който поддържа жалбата по изложените в нея

съображения, като моли за отмяна на оспореното решение на Директора на ТП на НОИ- П. и заявява претенция за присъждане на разноските по делото.

Ответникът - директорът на ТП на НОИ -П. - в съдебно заседание не се явява, представлява се от юр.С. -П., която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. По отношение претендираните от процесуалния представител разноски за адвокатски хонорар прави възражение за прекомерност. Представя писмени бележки. Посочва в същите, че в писмо от ГДНП за Й. са посочени дати относно задгранични пътувания, както следва: излизане на 04.05.2023г.; влизания на: 08.05.2023г., 29.05.2023г. и 15.10.2023г. Соча, че съгласно чл. 15, ал. 1 от НМЕ в зависимост от състоянието на болния в болничния лист се определя един от посочените режими: болничен, санитарно-курортен, домашен и свободен. Домашният режим от своя страна е на легло - постоянно или за определени часове на деня, стаен и амбулаторен. В т. 4 от чл. 15, ал. 3 на Наредбата за медицинската експертиза са предвидени два вида свободен режим - само в района на населеното място, където болният прекарва отпуска по болест и с право да отиде в друго населено място в границите на Република Б. Дори „свободният“ режим на лечение е ограничен най-много до друго населено място в пределите на страната, което води до извода, че дори при този режим на лечение - „свободен“, излизането извън границите на Република Б. е нарушаване на предписания от здравните органи режим на лечение. Изложеното води до извода, че пътуванията на жалбоподателя извън пределите на страната, при назначен от здравните органи режим на лечение „домашен-амбулаторен“, представлява основание за отказ за отпускане на обезщетение за временна неработоспособност, като в тази връзка цитира решение № 12229/13.10.2017г. по адм.д. №4022/2017г. на ВАС/ визиращо пътуване в чужбина с неустановена цел/. Прави се по същество извод, че всяко напускане пределите на Р Б. е нарушение на определения от здравните органи режим и чл. 46, ал.1, т.2 от КСО, поради което съгласно чл. 114, ал. 1 от КСО, като недобросъвестно получени сумите за обезщетение за временна неработоспособност, следва да бъдат възстановени ведно с лихвата по чл. 113 от КСО.

Софийска Градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Осигурител ГППДП Ео Д.- 2 ООД е представил удостоверения относно правото на парично обезщетение по 9 бр. болнични листове, издадени на жалбоподателя Е. Й. (лекар по дентална медицина) за периода от 09.01.2023г. до 05.10.2023г. вкл. По всички болнични листове е определен режим на лечение „домашен –амбулаторен“ (с вписана диагноза „хроничен крепитиращ синовит на ръката и китката“ с М. М70.0).

По издадените болнични листове е определено дневно парично обезщетение в размер на 112, 3501 лв. По представените удостоверения на жалбоподателя е изплатено парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване в общ размер на 20 560, 05 лева за 183 работни дни. С писмо изх. № 328600-14196/06.03.2024г. на ГД „Национална полиция“, постъпило в ЦУ на НОИ, е извършено уведомяване на НОИ за група лица, сред които и жалб. Е. Й., които са напускали страната през време, през което са били в отпуск за временна неработоспособност.

Не е спорно по делото (видно и от справка на л.19) , че за жалбоподателя Й. регистрирани: едно напускане пределите на РБ - на 04.05.2023г.; три влизания на: 08.05.2023г., 29.05.2023г. и 15.10.2023г.

В тази връзка е издадено Разпореждане №РВ-3-13-01555212/ 15.03.2024г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ П., жалбата на Й. срещу което е отхвърлена с Решение № К.-11/27.06.2024г. на Директора на ТП на НОИ- П., като е било разпоредено на Е. Ц. Й. да възстанови недобросъвестно получено парично обезщетение поради общо заболяване за периода от 04.05.2023г. до 05.10. 2023г., общо сумата от 13 005, 09 лева, от които главница 12 021, 45 лв. и 983, 64 лева – дължима лихва от датата на полученото обезщетение до датата на издаване на разпореждане.

По делото са приети документите от административната преписка и представените допълнително от страните.

Установено е от приетото по делото (в превод на български език) Удостоверение от Терапевтична и консултантска лекарска практика“П.“ в Гърция, че жалбоподателят Е. Й. е провеждала лечение в Гърция за посочено в същото периоди (за времето 05. 05.23 г- 08.05.23г.; на 20.05.23г.; за времето 15.09. 2023г.- 14.10.2023г.). Документът не е оспорен по реда на чл. 193 от ГПК от ответника, чрез процесуалния му представител.

Разпитан е св.Л. Д., който посочва как от жалб. Й., разбрал , че същата е напускала пределите на Р.Б. единствено и само с целта да провежда по адекватен начин лечението си, а и че лично е възприел при контактите си с нея, че тя е имала здравословни проблеми с ръката си. Показанията му са относно целта на посещенията на жалб. Й., респективно, че същите не са били например с развлекателна цел или други подобни, а единствено и само за провеждане на лечението й , и няма пречки по ГПК за разпита му за тези обстоятелства (за целта на пътуванията). Показанията му се кредитират, като кореспондиращи с останалата ценена доказателствена съвкупност по делото.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 118, ал. 1 от КСО, от лице, имащо правен интерес от оспорване, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт - Решение № К.-11/27.06.2024г. на Директора на ТП на НОИ- П., поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съобразно задължението на съда по чл. 168 ал. 1 от АПК настоящият състав следва да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Съдът приема, че оспореното решение е издадено от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО – директора на ТП на НОИ –П., като потвърденото разпореждане също е издадено от компетентен орган – ръководител на контрола по разходите на ДОО.

Оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане, отговарят на изискванията на чл. 117, ал. 5 от КСО, във връзка с чл. 59, ал. 2 от АПК. Същите съдържат всички задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания, послужили за издаването им.

В разпореждането, както и в процесното решение, което е предмет на оспорване, са изложени ясни и подробни мотиви, с които директора на ТП на НОИ –П. е обосновал

извод, че жалб. Е. Й. недобросъвестно е получила парично обезщетение поради общо заболяване по издадените ѝ болнични листи, тъй като е нарушила предписания от здравните органи домашен-амбулаторен режим на лечение.

Относно спазване на административнопроизводствените правила и по материалната законосъобразност на оспореното решение, съдът счита следното:

Съгласно чл. 40, ал. 1 от КСО осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение, вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най - малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

Съгласно чл. 41, ал.1 от КСО, дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване се изчислява в размер 80 на сто, а за временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест - в размер 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица - внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за периода от 18 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на неработоспособността. Дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване не може да надвишава среднодневното нетно възнаграждение за периода, от който е изчислено обезщетението.

Безспорен факт е, че жалб. Й. е осигурено лице и при констатиране на временна нетрудоспособност на същата е дължимо парично обезщетение.

Съгласно чл.6, ал.1 от Наредбата за медицинската експертиза /НМЕ/, временна неработоспособност е налице в случаите, при които осигуреното лице не може или е възпрепятствано да работи поради: общо заболяване; злополука; професионална болест; лечение в чужбина; санаторно-курортно лечение; належащ медицински преглед или изследване; карантина; отстраняване от работа по предписание на здравните органи; гледане на болен или на карантиниран член от семейството; належащо придружаване на болен член от семейството за медицински преглед; изследване или лечение в същото или в друго населено място, в страната или в чужбина; бременност и раждане; гледане на здраво дете до 12-годишна възраст, върнато от детско заведение или училище поради карантина на заведението или на училището, или на отделна група или клас в него, или поради карантина на детето.

Чл.15, ал.1 от НМЕ регламентира видовете режими в зависимост от състоянието на болния а именно- болничен, санитарно-курортен, домашен и свободен. Домашният режим съответно е на легло – постоянно или за определени часове на деня; стаен; амбулаторен.

Съгласно чл. 46, ал.1 т.2 от КСО- „Парично обезщетение за временна неработоспособност не се изплаща на осигурени лица, които: нарушават режима, определен от здравните органи - само за дните на нарушението“.

Видно е от приложените болнични листове (и по делото няма спор), че същите са издадени по отношение на жалб. Й., с вписана диагноза „хроничен крепитиращ синовит на ръката и китката“ с М. М70.0 с определен от здравните органи режим на лечение - „домашен -амбулаторен“.

Не е спорно по делото, че данните от полицията за задграничните пътувания на жалб. Й. за разглеждания период са следните: едно напускане пределите на РБ - на 04.05.2023г.; три влизания на следните дати: 08.05.2023г., 29.05.2023г., 15.10.2023г.

С Разпореждане №РВ-3-13-01555212/ 15.03.2024г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ П., потв. с Решение № К.-11/27.06.2024г. на Директора на ТП на НОИ- П., е разпоредено на Е. Ц. Й. да възстанови недобросъвестно получено парично обезщетение поради общо заболяване за периода от 04.05.2023г. до 05.10. 2023г., общо сумата от 13 005, 09 лева, от които главница 12 021, 45 лв. и 983, 64 лева – дължима лихва от датата на полученото обезщетение до датата на издаване на разпореждането.

Съдът намира, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ П. е незаконосъобразно, като издадено в нарушение на административнопроизводствените правила. Административният орган е нарушил разпоредбата на чл. 35 АПК, задължаваща го да издаде ИАА след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Тъй като същите не са изяснени в хода на административното производство в нарушение на чл.35 АПК и са довели до неправилно приложение на закона, вкл. при преценка на обстоятелствата по чл. 46, ал.1 т.2 от КСО - че паричното обезщетение не се изплаща само за дните на нарушението (а не примерно за целия период по съответен болничен/ болнични лист/ листи). Прието е от териториалния директор на НОИ, че дните на нарушението са за периода от 04.05.2023г. до 05.10. 2023г. Само че, според данните от полицията, има едно излизане на 04.05.2023г. с последващо го влизане на територията на Р Б. няколко дни по- късно, а именно на 08.05.2023г.(които данни съвпадат с приетото в с.з. удостоверение от гръцката лекарска практика за първия посочен в същото период - от 05. 05. 2023 г. – до 08.05.2023г.) и след това са регистрирани само две влизания (без предхождащи ги дати на излизания, поради системата за отчитане на задграничните пътувания) в Б. на дати 29.05.2023г. и на 15.10.2023г. Органът , без да изясни в пълнота фактите и обстоятелствата от значение за случая, без да обсъди събраните доказателства с нужното внимание и изискуемия коректен прочит, е приел нарушение от жалб. Й. на определения й по болничните листи домашен-амбулаторен режим на лечение, което нарушение според органа, е за периода от 04.05.2023г. до 05.10. 2023г. и съответно за същия е изчислена главницата, която тя следва да възстанови. Събраните по преписката доказателства (данните от полицията за 1 бр. излизане и 3 бр. влизания в РБ, на четири конкретни дати) , без не са събрани допълнителни доказателства за изясняване на случая, макар и в жалбата си до директора Й. да е твърдяла, че е пътувала в чужбина конкретно за лечение (което се осъществява в съответни времеви параметри), не са давали основание на директора на НОИ да претендира нарушение за целия визиран в оспорения акт значителен период (над 5 месеца), респективно изводите му по фактите са произволни. Съгласно чл. 7 от АПК, административните актове се основават на действителните факти от значение за случая. На преценка подлежат всички факти и доводи от значение за случая. Истината за фактите се установява по реда и със средствата, предвидени в АПК.

Както се посочи, за да издаде процесното Решение № К.-11/27.06.2024г. на Директора на ТП на НОИ- П., е приел че жалб.Й. е била извън страната за периода от 04.05.2023г. до 05.10.2023г. Както в процесното решение, така и в потвърденото с него разпореждане се цитира писмо от Главна Дирекция „Национална полиция“ при МВР, с което органите на НОИ са уведомени, че за Й. са регистриран записи на данни за преминаване през ГКПП на Република Б. – напускане пределите на РБ - на 04.05.2023г.; влизания на: 08.05.2023г., 29.05.2023г., 15.10.2023г. Предвид изложеното

по - горе, от доказателствата съдържащи се в административната преписка, както и от проведеното съдебно заседание, съдът счита, че при всички положения не може да се обоснове извод, какъвто е направен произволно в оспореното решение, жалб. Й. да се е намирала извън пределите на страната в рамките на целия спорен период от 04.05.2023г. до 05.10. 2023г.

По - същественото за спорните правоотношения в случая, според настоящия съдебен състав, е дали по отношение на жалб. Й. следва да се приложи разпоредбата на чл. 46, ал. 1, т. 2 КСО, лишаваша я от парично обезщетение за временна неработоспособност за това, че вместо да съблюдава предписания от здравните органи домашен – амбулаторен режим е предприела лечение в друга държава - членка на ЕС, а именно в Р. Гърция. Отговорът на този въпрос е отрицателен. Това е така, защото не може да е укоримо поведението на осигурено лице, което е избрало по-ефективна форма на лечение с оглед на заболяването си от предписания домашен режим . В сходен смисъл е решение № 12959/ 03.11.2009г. по адм. дело № 6251/2009 г. на ВАС. И според настоящия съдебен състав, както се сочи във визираното решение № 12959/ 03.11.2009г. по адм. дело № 6251/2009 г. на ВАС: „...не може да е укоримо поведението на осигурено лице, което е избрало по-ефективна форма на лечение с оглед на заболяването си от предписания домашен режим ...Несъмнено разпоредбата на чл. 46, ал. 1, т. 2 КСО, която е една от тези, които отменят гарантираното от същия кодекс основно право на получаване на парично обезщетение при временна неработоспособност следва да се прилага при сериозни нарушения на режима, предписан от здравните органи, примерно лицето отива да работи на друго място в периода на документирана неработоспособност и др. подобни“ (или, според настоящия състав, примерно пътуване с развлекателна цел и прочие подобни). В сходен смисъл : решение № 5679/ 25.04.2014 по адм. дело № 1680/2014г., решение № 4929 / 15.04.2010 г. по адм. дело № 16545 / 2009 г. ВАС, VI о., решение № 4359 / 28.03.2011 г. по адм. дело № 11079 / 2010 г. ВАС, VI о.

Според настоящия състав, режимът на лечение, който се предписва следва да е съобразен със здравословното състояние на лицето и с необходимостта от провеждане на съответно лечение и възстановяване на работоспособността му. Когато се касае до временна неработоспособност, поради общо заболяване, предписаният домашен режим има в крайна сметка за цел да осигури на лицето възможността да оздравее и да възстанови работоспособността си. В настоящия случай не следва да се приема, че жалб. Й. е нарушила предписания й режим на лечение, доколкото тя е взела мерки за лечението си и така да осигури във възможно най- пълна степен най-благоприятния режим за оздравяването си, респективно за възстановяване на своята работоспособност.

С оглед изложеното, съдът намира, че Решение № К.-11/27.06.2024г. на Директора на ТП на НОИ- П., с което е приета за неоснователна жалбата на Й. срещу Разпореждане №РВ-3-13-01555212/ 15.03.2024г., издадено от ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ П., с разпоредено на Й. да възстанови недобросъвестно получено парично обезщетение поради общо заболяване за периода от 04.05.2023г. до 05.10. 2023г., общо сумата от 13 005, 09 лева, от които главница 12 021, 45 лв. и 983, 64 лева – дължима лихва от датата на полученото обезщетение до датата на издаване на разпореждането, следва да бъде отменено като незаконосъобразно.

Основателна при този изход на спора е претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените в производството разноски. Претендират се разноски в размер на 600

лв. за заплатено адвокатско възнаграждение, съгласно приложен договор за правна защита и съдействие. С т. 1 на ТР № 6/06.11.2013 г. по т.д. № 6/2012 г. ОСГТК на ВКС е прието, че съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане – ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка. В случая, видно от приложения договор за правна помощ сумата от 600 лева за адвокатски хонорар е заплатена изцяло в брой. Следователно разноските са действително направени. Отговорността за разноски е обективна /безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори и ако е положила най-голямо старание да води процеса добросъвестно. В процесния казус, загубилата спора страна се явява ответния административен орган. С § 1, т. 6 от ДР на АПК, законодателят е дал легална дефиниция на понятието „поемане на разноски от административен орган“, по който императивен начин е постановил, че същите се поемат от „юридическото лице, в структурата на което е административният орган“. В случая това е Националният осигурителен институт, който е юридическо лице, което се състои от Централно управление със седалище в [населено място] и териториални поделения. От страна на процесуалния представител на ответника, в съдебно заседание на 28.11.2024г. е направено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, което съдът намери за неоснователно. Съгласно разпоредбата на чл.8 ал.2, т.2 от Наредбата №1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за административни дела по КСО минималното възнаграждение е 500лв. Уговореното и заплатеното адвокатско възнаграждение, незначително надхвърля минималния размер, което не го прави „прекомерно“, като същото е съобразено с конкретната сложност на делото и обема на извършените процесуални действия от страна на процесуалния представител на жалбоподателя. По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 81 –ви състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по оспорването по жалба на Е. Ц. Й., ЕГН [ЕГН] от [населено място], чрез адв.Т., съдебен адрес - [населено място], бул. „А. С. № № 40, ет.4, АД „Николаев и партньори“, Решение № К.-11/27.06.2024г. на Директора на ТП на НОИ- П., с което е отхвърлена жалбата й срещу Разпореждане №РВ-3-13-01555212/ 15.03.2024г., издадено от ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ П..

ОСЪЖДА директора на Териториално поделение на Националният осигурителен институт –гр.П. да заплати на Е. Ц. Й., ЕГН [ЕГН] сумата от 600 лева за разноски по делото, като сумата следва да бъде възстановена от бюджета на Националният осигурителен институт.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

